

Kim Blæsbjerg

Flugten

Pædagogisk vejledning

Udarbejdet af
Pædagogisk konsulent Hanne Schriver

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆRERDEL

Forord til læreren s.	3
Fortæller s.	4
Stages s.	4
Forløb s.	5
Kommentarer til nogle af opgaverne s.	5
Parafrase s.	6
Kort om komposition s.	6
Symboler og sproglige iagttagelser s.	7
Tema s.	7
KIM BLÆSBJERG SIGER SELV s.	7
Målgruppe s.	8
Opgivelser s.	8
Perspektivering - mulige prøveoplæg s.	8

ELEVDEL

Til eleverne s.	10
Forløb s.	10
Evalueringsopgaver s.	12

LITTERATUR- OG LINKLISTE s.	13
---------------------------------------	----

BILAG s.	14
--------------------	----

Bilag I:	Kim Blæsbjerg: Links, <i>De store læser 2013</i>
BILAG II:	Kim Blæsbjerg: <i>Flugten</i> – oplæsningstekster, <i>De store læser 2013</i>
BILAG III:	Kim Blæsbjerg: <i>Flugten</i> – oplæsningstekst s. 157 - 158
BILAG IV:	Bent Rasmussen: <i>Unge er ikke bange for noget – med undtagelse af fremtiden</i> , Skolebiblioteket, nr. 8 2011
BILAG V:	Eiler Jensen: <i>Mangel på lykke</i> , Børn & Bøger, nr. 1 2012
BILAG VI	Oversigt over kapitler

LÆRERDEL

FORORD TIL LÆREREN

Ungdomsromanen *Flugten* af Kim Blæsbjerg udkom i 2011. Den er udgivet i serien *Frit for fantasi* på *Dansklærerforeningens Forlag*. Romanen kan kaldes en rockroman, en roman om ekstremsport, en ungdomsroman med og om kæresterier, drømme og vildskab. Det er samtidig en roman om 'ganske almindelige unge', hvilket er noget, som af og til efterspørges blandt elever såvel som lærere.

Da jeg læste den første gang, var jeg ikke kommet ret langt ind i romanen, før jeg tænkte: 'Det er lige som i *Stages*.' Den dokumentarfilm havde jeg netop set i forbindelse med at sætte mig ind i opgivelserne til censorarbejdet i 2011 på Billeshave Efterskole.

Den forbindelse, jeg oplevede som læser, var ikke tilfældig. Min kobling mellem en skildring af virkelighedens musikgruppe *Duné*, opstået på Skive Gymnasium og fiktionens *Escape*, opstået på Lemvig Gymnasium, viste sig siden hen at være til stede. Kim Blæsbjerg fik *netop* idéen til, hvorledes han ville skrive sin roman ved at se dokumentaren *Stages*. Det fortalte han på *De store læser 2013*, hvor han holdt et foredrag. Noter, et mailuddrag samt to filer i forbindelse med foredraget indgår i denne pædagogiske vejledning. Kim Blæsbjerg har givet tilladelse og været behjælpelig.

I den pædagogiske vejledning er desuden medtaget to artikler bragt henholdsvis i *Skolebiblioteket* nr. 8 2011 og i *Børn & Bøger* nr. 1 2012. Begge er indsat med tilladelse fra de to redaktører, Bent Rasmussen (*Skolebiblioteket*) og Gitte Frausing (*Børn & Bøger*).

At romanen har noget at byde på, viser mailudraget fra Kim Blæsbjerg – sendt efter foredraget på *De store læser 2013*:

I øvrigt kom en lærer op til mig efter foredraget og fortalte at han har læst bogen med sin tiende klasse. Han sagde at han ikke tidligere havde oplevet at både pigerne og drengene i klassen havde været så optaget af en bog. Godt at høre!

Hilsner fra Kim

Mit forslag til forløb har fokus på realismen med skildringen af gymnasiebandet, på jeg-fortælleren og samspillet mellem inspirationskilden (dokumentarfilm) og roman.

Der er selvfølgelig andre tilgange til romanen og andre analyseforhold, der kan tages op i forløb med *Flugten*. Man kan fx vælge at gøre mere ud af genre, realismebegrebet og personkarakteristikker af de enkelte bandmedlemmer og deres indbyrdes relationer - samt af trainsurferen og vennen Silo.

God arbejdslyst.

Hanne Schriver
April 2013

FORTÆLLER

Hvis klassen har læst eller skal læse ældre litteratur skrevet af en kanonforfatter, kan Blicher være et bud. Lige som i Blicher-noveller har vi i *Flugten* med en fortæller at gøre, som skal tages med et gran salt: Den utroværdige jeg-fortæller.

Fortællerpositionen giver anledning til løbende at stille spørgsmål som: Hvordan er Mathias' selvfremsættelse? Hvor tæt på centrum er Mathias? Hvor ærlig er han 'omkring sig selv'? Hvor ærlig er han i forhold til sin position? I forhold til piger (s. 137)? Osv.

Hvis du vælger at bruge dokumentaren *Stages*, vil du kunne sammenligne dokumentarens 'fortæller' - instruktøren, som både er en tilskuer, registrant og aktiv del af sin egen dokumentar med fortælleren Mathias. Dokumentaren er en *personlig dokumentar* (undergenre). Den er subjektivt fortalt, og instruktøren er i allerhøjeste grad synlig. Han går i dialog med gruppens medlemmer, og de henvender sig direkte til kameraet, som er instruktørens symbol. Det ses allerede i den tempofyldte intro (00:00 – 2:40), som passer til gruppens liv og dynamik. Vi er tæt på samlivet mellem dokumentarinstruktøren og gruppen, når de diskuterer stoffer og brug af dem. Personerne, der skildres, er i niveau med instruktøren. På den måde bliver det meget privat og personligt. Det gælder for både bandmedlemmer og instruktør/ filmhold, fx 3:57 – 4:13, 4:42 – 4:57, 1:20:20 – 1:21 og 1:23:00 – 1:23:30.

Den ultimative problematisering efter dokumentaroptagelserne, som er lavet i Skive, på Skive Gymnasium, til koncerter, i København og Berlin, er Oles konfrontation verbalt og visuelt med instruktøren: 1:26:00 – 1:27:38.

Personrelationen mellem dokumentarinstruktør og gruppen *Duné* vil kunne sammenlignes med personrelationen mellem gruppen *Escape* og fortælleren i fiktionen.

Begge de to fortællere iscenesætter sig selv i forhold til gruppen! Med eleverne kan man drøfte, på hvilken måde og hvorfor de gør det. Hvad er formålet, og hvad opnår man i forhold til seere og læsere?

STAGES

Stages findes på www.filmstriben.dk, som også kan tilgås via det lokale folkebibliotek. Kim Blæsbjerg viste på *De store læser 2013* et klip, han tog på YouTube. Desuden afspillede han et lydclip med musik af Muse, hvor teksten også indgår i romanen. Se BILAG I. Dokumentaren kan tages på YouTube i syv dele.

www.filmstriben.dk præsenterer *Stages* sådan:

Tilladt for alle, stereo
Dokumentar, 2009, 1t. 33 min.

Medlemmerne af elektrorock-bandet Dúné har i løbet af deres teenageår opnået mere, end de fleste tør drømme om at opnå i et helt liv. Bandet udgav deres første plade som 18-årige, og derefter eksploderede karrieren. De blev overdænget med priser, legater, nomineringer og gode anmeldelser, og pludselig var de - stadig som hjemmeboende gymnasieelever - på fuld fart mod stjernerne! Dokumentarfilmen »Stages« følger de syv bandmedlemmer Cille, Danny, Mattias, Malte, Pete, Simon og Ole fra øvelokalet i Skive, over studenterfester og flytningen til København og til de store koncerter i Tokyo og Moskva. Gennem venskaber, branderter, kærestesorger, hjemve og op- og nedture fortæller »Stages« om syv unge menneskers udvikling, mens de i fællesskab udlever drømmen om det vilde rock'n'roll-liv.

Til brug for dokumentaranalysen kan inddrages *Fokus på dokumentar*. Materialerne ligger til download her: <http://www.dfi.dk/fokuspaadokumentar.aspx>

Der er to dokumenter til udskolingsbrug. Et med dokumentarens grundformer til udskolingen(PP) og et supplerende materiale med de fem grundformer og berettermodellen (pdf).

Gruppens udvikling afspejles i introen 00:00 – 2:40 og i outroen 1:27:38 – 1:33:15. Læg mærke til, at outroen først markeres som en lydbro.

FORLØB

Man kan vælge mellem flere muligheder, når man vil arbejde med *Flugten*. Her skitseres nogle:

- Læs og analyser romanen, afslut med filmen og sammenlign de to værker
- Se filmen, giv en skitse til en fiktionsfortælling på max. en side. Analyser filmen. Slut af med at læse romanen og sammenlign.
- Halvdelen af klassen læser og analyserer romanen, halvdelen ser og analyserer filmen. De to grupper fremlægger for hinanden
- Læs romanen som enkeltstående værk – en dansk roman skrevet af en dansk forfatter

Her er valgt at konkretisere et romanforløb, hvor filmen også analyseres. De to værker kan give hinanden noget i dette danskforløb.

Det ene værk er fiktion (*Flugten*), og det andet værk er en redigeret og iscenesat virkelighed (*Stages*).

Det episke forløb er nogenlunde ens i dokumentar og roman, men med forskellige slutninger. Bandet *Dunés* udvikling og videre skæbne kan fortsat følges på nettet, mens værket *Stages* er et afsluttet hele.

Begge er velegnede i danskundervisningen, når det drejer sig om alsidighed, genrer og krav til opgivelser og prøve.

KOMMENTARER TIL NOGLE AF OPGAVERNE

Den litterære oversættelse af *Duné*-citater kan skærpe elevernes forståelse for sproglige udtryk. I Google Oversæt vil oversættelsen se således ud:

Hør dette, kan jeg ikke benægte sandheden
Hør dette, kan jeg ikke udfylde min ungdom
Ryd denne uklare mål for sandhed
Ryd denne rustne måde jeres
Ryd dette for dig
Evoke sandheden
Hør dette, kan jeg ikke benægte sandheden
Hør dette, kan jeg ikke udfylde min ungdom
Ryd denne uklare mål for sandhed
Ryd denne rustne måde jeres
Ryd dette for dig
Evoke sandheden

Markeringer på siden i Google Oversæt (findes i den sorte bjælke i Google.dk) giver en drop-down-menu med alternativer, som kan hjælpe eleverne frem mod bedre valg. Fx giver det engelske ord *Evoke* i drop-down-menuen mulighederne for imperativformerne *væk* eller *fremkald* (*fremman*).

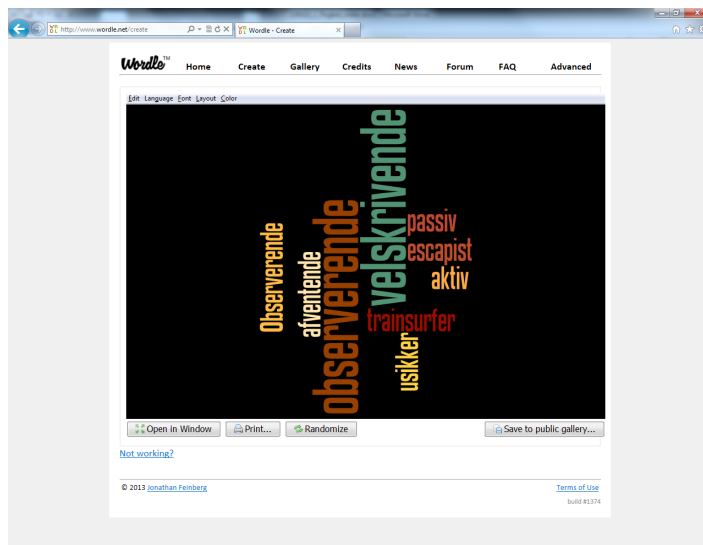
En Wordle kan se ud som i de 3 eksempler nedenfor.

Eksempel 1. Uden vægtning af de enkelte adjektiver i forhold til karakteristik af Mathias.

Eksempel 2. Med vægtning, hvor nogle karaktertræk er mere fremtrædende hos Mathias.

Lad eleverne vægte ved at skrive betydningsbærende ord flere gange, så fylder de mere i den grafiske gengivelse. Giv eventuelt eleverne adjektiver eller udtryk at vælge imellem – med irrelevante imellem. Du kan tage afsæt i disse wordle-eksempler. At give eleverne nogle eksempler kan være igangsættende og kvalificerende, også fordi fremlæggelsen er i grupper.

Eksempel 3

Wordle findes som appen *Wordle Collage* til 7 kr. (hentet 13.03.2013).

PARAFRASE

Omdrejningspunktet for handlingen er bandet *The Escape*, som er opstået på Lemvig Gymnasium. Bandets medlemmer lever i ganske almindelige parcelhusfamilier i provinsen, men samtidig har medlemmerne talent og knokler med at få en karriere som et band. Personerne er: Avi, sanger og sangskriver, Andreas, guitar, Kristoffer, bas, Rune, trommeslager og Caja Marie synthesizer. Tæt på bandet er Silo (Morten), som er ven og kalder sig deres bodyguard. Jeg-fortælleren er Mathias. Han har fået til opgave at skrive en artikel om bandet til den lokale avis. At skrive artiklen volder ham kvaler. Han er kommet tæt på bandets liv.

I dette 'set up' indgår kæresteforhold, forholdet til piger og familier og det faktum, at Silo, Kristoffer og jeget trainsurfer. Det sidste resulterer i et møde med den tyske trainsurferpige, Romi – og et dødsfald.

KORT OM KOMPOSITION

Romanen har en nærmest enstrengt, kronologisk handling, hvor begyndelsen er in medias res, og handlingen strækker sig over ca. ½ år.

Der er tale om bagudsyn, hvor jeg-fortælleren Mathias starter sin fortælling måneder efter mødet med bandet og 3 uger efter Silos død. Siderne 19, 77, 136, 156 og 159 – 160 'afslører' fortællerpositionen. Det episke forløb skrives i præsens. Derfor er bagudsynet ikke så tydeligt fremtrædende.

Romanen har en åben slutning.

Jeg ved ikke, hvad der skal ske nu.
(s. 168)

SYMBOLER OG SPROGLIGE IAGTTAGELSER

Eksempler på symbolbrug, der kan inddrages:

Navnesymbolikken i Mathias Brønd, s. 19. Symbolikken er omtalt i kapitlet KIM BLÆSBJERG SIGER SELV og i elevopgave H.

Metaforen med blåhvalen, når der trainsurfes, s. 62, 66 (99), 136 og 140.

Hele fortællingen i Det gamle Testamente om Jonas i hvalfisken bug kan bruges referentielt¹ i en forståelse af train-surfernes fascination, oplevelse og adrenalinkick.

Sproglige billeder kan inddrages med henblik på en generel større sproglig bevidsthed og en større fortolkningsmæssig forståelse. Der findes eksempler på siderne 18, 54, 61, 72, 76, 80, 91, 127, 131 og 136.

TEMA

Et band på flugt? Titel på romanen er i bestemt form *Flugten*. Det er bandets navn også: *The Escape*. Hovedtemaet *flugt* må eleverne drøfte og begrunde. Hvorfor er flugt fremhævet med titel og bandnavn? Hvordan kommer flugttemaet til syne i romanen? Hvad er de enkelte bandmedlemmer på flugt fra? Hvad flygter de til? Søger de også tilflugt?

Den konkrete flugt fra Lemvig til storbyer skal inddrages. Den abstrakte fortolkning med begrebet flugt fra det gennemsnitlige middelklasse miljø ind i et vildt, spændende ungdomsliv med musik, ekstrem sport og storby må også indgå. Endnu mere overordnet handler det om at krydse grænsen mellem barn og voksen i en vild flugt.

Ungdomsromanens kendetegn med, at der for personer sker et møde med døden, det seksuelle, det sakrale, og der forekommer et uskyldstab, hvor man aldrig kan vende tilbage til det barndommens land, man har forladt, er tydeligt til stede i *Flugten*.

Interviewet med Bent Rasmussen i BILAG IV er velegnet for eleverne at læse. Det anbefales, at eleverne gør det efter drøftelsen af temaet.

KIM BLÆSBJERG SIGER SELV

En forfatter har jo på forhånd overgivet sin tekst til en fortællerstemme. En forfatter har derfor ikke 'en facitliste' til sit værk. Alligevel kan det dog være inspirerende i et forløb at inddrage omstændigheder og forfattertanker bag tilblivelsen. Dette kapitel bygger på mine noter under Kim Blæsbjergs indlæg på *De store læser 2013*.

Kim Blæsbjerg er forfatter af voksenlitteratur, men blev af Jens Raahauge (Dansk Lærerforenings formand og konsulent på flere udgivelser på forlaget) opfordret til at skrive en ungdomsroman. Han skulle holde fast i sit litterære sprog og ikke tale ned til ungdomslæserne.

Kim Blæsbjerg er student fra Lemvig Gymnasium, blev færdig på forfatterskolen i 1997 og er cand. mag. i dansk fra Københavns Universitet.

Afsættet blev virkelighedens rockband i *Stages* og Kim Blæsbjerg selv, der med en opvækst i Lemvig kunne relatere sig til at ville væk fra en by og erobre noget større. Det, Kim Blæsbjerg også fandt interessant og kunne lide i *Stages*, var kombinationen af at have et stjerneliv og et almindeligt teenageliv. Inspirationen lå desuden i, at bandet viste et ægte, klassisk rockband, der *arbejdede hårdt* og på den måde viste et modbillede til x-faktorbevægelsens hurtige berømmelse og glemsel.

Klassikeren *Catcher in the Rye* har også været en inspiration i forhold til personer, der i ungdommen slipper det virkelige liv og søger ind i sig selv - flugten/eskapismen. Peter Seebergs *Fugle Føde* har inspireret.

Navnet Mathias Brønd (s.19) til jeg-fortælleren og iagttageren Mathias var måske lige i overkanten, mener Kim Blæsbjerg selv. Med et glimt i øjet mener han samtidig, at det sikkert er et velvalgt navn med en god symbolik til udskolingslever at fortolke.

Kim Blæsbjerg kalder Mathias' liv for et *skyggeliv*, idet Mathias føler, han er med i det liv, som han iagttager. Han er på samme tid tiltrukket af flere. Han føler selv, at han lever det virkelige liv. Mathias' distance til sit eget liv nedbrydes mod romanens slutning!

¹ Kim Blæsbjerg selv havde ikke tænkt på Jonas-fortællingen, da han skrev *Flugten*.

I modsætning til navnesymbolikken med Mathias Brønd, er Kim Blæsbjerg tilfreds med romantitlen og sammenfaldet med bandets navn.

Mathias er en alvidende jeg-fortæller – et paradoks (jf. Kim Blæsbjergs voksenroman *Rådhusklatreren*). Det kommer til udtryk, da Silo foretager sin dødelige trainsurfing. Kim Blæsbjerg kan lide paradokset med en alvidende jeg-fortæller - til sammenligning med den klassiske utroværdige jeg-fortæller hos Blicher.

Kim Blæsbjerg bliver inspireret af populærlitteraturen og har brugt tid på at researche. Under musikresearchen opstod idéen til trainsurfing. Idéen med at skildre, hvordan nogle unge har driften mod at afsøge grænser og at udfordre døden. Han ville have fascinationen ved at gå over grænsen med, inklusiv den forbindelse, der er til seksualdriften: Trainsurfing udstrækker limboet² mellem barne- og voksenliv. Det engelske band *Muse* med nummeret *Uprising* gav idéen til trainsurfing. *Muse*-teksten bliver citeret, da Silo søger ind i sig selv og glemmer viadukten.

They will not force us
And they will stop degrading us
And they will not control us
We will be victorious, so come on
(s. 140)

Kim Blæsbjerg er bevidst om, at han ikke bare kunne have trainsurfing med i Flugten. Han ville beskrive tiltrækningen mod ekstremsporten uden at opfordre til den.³

Det er den her oplevelse Silo har drømt om, og
det er som han har forestillet sig. Det er vildere
end det. Det er som at dø.
(s. 100)

I Kim Blæsbjergs ungdomsliv i Lemvig var det dødslegen med bilerne, som ganske almindelige 18-årige unge mænd prøvede sig selv af på. Det var et rent adrenalinkick.

I det hele taget er Kim Blæsbjergs eget gymnasielevliv på og omkring Lemvig Gymnasium også erfaringer, der er 'baggrundstapet' til at skabe realismen i romanen med.

MÅLGRUPPE

Som citatet angiver i forordet, rammer romanen 10. klasse-elever.

Eleverne vil få størst udbytte af at læse den i slutningen af 8. eller på 9. – 10. klassetrin.

OPGIVELSER

Flugten kan indgå som et af de tre større fiktive værker til fsa og være en af de to danske romaner skrevet af en dansk forfatter.

Flugten kan være det ene af de to større fiktive værker til fs10, hvor den er den danske roman skrevet af en dansk forfatter.

Hvis *Stages* indgår på den måde, at den også er blevet analyseret, kan den opgives som dokumentarfilm og dermed være en genre af mindst to undergenrer under *Andre udtryksformer – sagstof*.

Se i øvrigt Prøvebekendtgørelse og den aktuelle prøvevejledning.

PERSPEKTIVERING – MULIGE PRØVEOPLÆG

De følgende kan knyttes til *Flugten* ud fra forskellige perspektiveringspotentialer. Det kan dreje sig om en jeg-fortæller, realisme, tema, grænsesøgende ungdom eller musik som eksponent for en ungdom.

² I Den danske Ordbog er angivet to forklaringer på limbo. 1. En tilstand af uafklarethed eller usikkerhed, som man befinder sig i, når man er i en vigtig overgangsfase. 2. Religion. Område mellem himmel og helvede.

³ Hermed gør Kim Blæsbjerg også opmærksom på det didaktiske forhold i børne- og ungdomslitteratur.

Noveller, fx:

Naja Maria Aidt: *Sår*, fra novellesamlingen *Bavian*, Gyldendal 2006. Findes i flere antologier som fx *Pagten med Djævelen*, 2012

Jan Sonnergaard: *Polterabend*, fra novellesamlingen *Radiator*, Gyldendal, 1997. Findes i flere antologier

Jesper Wung-Sung: *Sidste dag*, fra novellesamlingen *Tretten tynde teenagere*, Dansk lærerforenings Forlag, 2011.

Findes også i novellesamlingen *Hjertevirus*, 2002

Kim Fupz Aakeson: *Natteravne*, fra novellesamlingen *Jeg begyndte sådan set bare at gå*, Gyldendal, 2011

Illustreret fiktionsfortælling af en lettere sværhedsgrad:

Dorte Sofie Mørk Emus; Grete Wiemann Borregaard og Lars Gabel (illustrator): *Festival*, Dansk lærerforenings Forlag, 2010. Findes også i VIA CFU's materialesæt *Teenz*

Dokumentar fx:

Max Kestner: *Dig og mig*, www.filmstriben.dk, dokumentar, 2006, 58:00:00. Til prøvebrug vælges et uddrag på 5 – 7 minutter. Enkel og klassisk i sit filmsprog og på handlingssiden. Undergenren er i en observerende form. Dokumentaren handler om Rasmus Nøhrs spæde start på at blive berømt. Filmstriben karakteriserer den som doku-komedi.

Wadt Thomsen: *Sort Sol: 422 dage i dybet*, www.filmstriben.dk, dokumentar, 2004, 1:43:00. Til prøvebrug vælges et uddrag på 5 – 7 minutter. Særligt de første 60 minutter og outroen i de ca. sidste 5 minutter rummer flere muligheder for at udvælge klip på 5 – 7 minutter. Både dokumentarens titel og musikproduktionen inddrager katastrofen med den russiske ubåd Kursk i 2000.

Anders Høgsbro Østergaard: *Gasolin*, www.filmstriben.dk, dokumentar, 2006, 1:28:00. Til prøvebrug vælges et uddrag på 5 – 7 minutter. Dokumentaren er retrospektiv med flere interviewklip. Dokumentaren blander flere undergenrer med elementer fra den personlige form (undergenre), den poetiske (undergenre) og den fiktive form (undergenre).

Et bud på et prøveoplæg er introen sammen med de første minutter (00:00:00 – 00:06:55), som rummer meget til analyse og fortolkning på både lyd- og billedside og erindring. Andre bud er 00:29:55 – 00:34:45, 00:37:45 – 00:52:12, 01:01:00 – 01:07:30 og 01:14:30 – 01:21:45. Eksemplerne har noget at byde på i forhold til band-konflikt og bandets tekster, fx dansk-engelsk-problematikken og sproglige billeder. Der er link til gymnasiefaglig vejledning hos DFI.

Pressefotos fx:

Årets pressefotograf 2012, Jacob Ehrbahn, Politiken med *Headbangers*

Årets tv-fotograf – Nyheder 2012 (2. pris), Ole Jermiin, TV2/Østjylland med *En tidslomme i Odder. På banegården i Odder*.

ELEVDEL

TIL ELEVERNE

Vær opmærksom på, at opgaverne skal få jer til at få en større forståelse af romanens personer og fortælletekniken. I skal samtidig være opmærksomme på og blive bevidste om, hvad der er specielt for netop ungdomsromanen *Flugten*.

FORLØB

Læs og analyser romanen, afslut med filmen og sammenlign de to værker

- A Læs romanen
- B 1-persons opgave. Skriv ½ - 1 side, hvor du sammenligner romanen med bogomslaget. Du skal også forholde dig til titel- og farvevalg. Aflever/mail besvarelsen til din lærer.
- C 2-persons opgave. Læs s. 5 med parateksten⁴, som er et vers fra sangen *A Blast Beat* af og med bandet *Duné*. *Duné* er virkelighedens band, som har inspireret Kim Blæsbjerg. Han så dokumentarfilmen *Stages* med *Duné*, og det gav ham input til, hvorledes hans ungdomsroman skulle skrues sammen. Romanen er nemlig resultatet af en bestillingsopgave fra Dansklærerforeningens Forlag til serien *Frit for fantasi Kvalitetslitteratur til unge læsere*. Kim Blæsbjerg sagde ja til opgaven, men først, da han havde set dokumentarfilmen *Stages*, fandt han ud af, hvordan han ville skrive sin ungdomsroman.
- a. Mellem titelbladet og før handlingen starter på s.7, står en strofe fra *Duné*'s sang *A Blast Beat*. Lav en litterær oversættelse. Det vil sige, at I skal gå efter det bedste betydningsbærende ord på dansk og efter at få en rytme i strofen. I kan eventuelt som afsæt bruge Google Oversæt el. lign.

Hear this, I can't deny the truth
Hear this, I can't complete my youth
Clear this unclear aim for truth
Clear this rusty way of yours
Clear this for you
Evoke the truth

- b. Diskuter jeres oversættelser i en classesamtale. Hvorfor er dette citat indsat efter titelbladet og inden romanteksten? Er det valgt i forhold til det, man kommer til at læse om - det, romanen handler om?
- D 1-persons opgave. Kim Blæsbjerg har udvalgt tre passager til oplæsning, engang han holdt foredrag om *Flugten*. Brug BILAG II. Læs de tre uddrag igennem. Indlæs de tre passager i et oplæsningsprogram. Vælg et af de tre tekstuddrag ud. Øv dig i at læse teksten op igen med indlevelse. Det gør du ved at gøre noget ud af betoning, rytme, artikulation og pausering. Du skal med andre ord lave en fortolkende oplæsning. Du skal indlæse den. Brug fx *Audacity* (gratis til download): <http://audacity.sourceforge.net/download/> Skriv en kort selvevaluering af din oplæsning til din lærer. Max. 3 sætninger.
- E 4-personers grupper. Brug BILAG II og BILAG III. Lav cirkellæsning, så I på skift får prøvet alle fire roller. Efter hver tekst fortæller overskriftsmager, den reflekterende og analytiker, hvad de fandt frem til.
- a. Højt læser, der læser tekstuddraget højt for de tre andre.
- b. Overskriftsmageren, der laver overskriften til det oplæste uddrag.
- c. Den reflekterende, der laver 3 spørgsmål til det oplæste, de tre andre giver bud på svar.
- d. Analytiker, der sætter litterære begreber på det oplæste (fx dialog, ydre synsvinkel).
- F 2-personers arbejde. Sæt fokus på jeg-fortælleren Mathias. Læs de sider, der er oplistet under a. Vær opmærksom på, hvad jeg-fortælleren fortæller, og på, hvad han også 'siger' om sig selv. Måske han indirekte 'afslører' sig selv nogle steder. Læg særligt mærke til de fremhævede sider.

⁴ En tekst, der står uden for den egentlige tekst, men alligevel hører sammen med den som en slags kommentar, uddybning eller kommentar.

- a. Side: 9, 13, **19**, 27, 31, **33**, 34, 35, **39 – 42**, 48, 52, **53**, 64, 73, 74, **77**, 80, **82**, 87 - **89**, 107, **111**, 116, **121**, 124, 126, 128 – 130, 135, **137**, **151**, 155, 156 og 167.
- b. Lav en Wordle til at karakterisere jeg-fortælleren. <http://www.wordle.net/create>
- c. Vis og fremlæg to grupper for hinanden. Byt derefter, så I møder en ny 2-personers gruppe, hvor I gør det samme. Husk at bede hinanden om en forklaring på ordvalg, begrundelser og vægtning af de forskellige ord i forhold til hinanden.
- G Klasesamtale: Hvornår er Mathias ærlig? Hvornår er han uærlig/skjuler noget? For andre? For sig selv? Husk at forholde jer til 'hvorfor'. Sker der en udvikling med ham? Hvis ja, på hvilken måde? Hvordan fortolker I den åbne slutning? Hvilken udvikling ligger foran Mathias, mener I? Forhold jer bl.a. til trainsurfing, skrivetalent, musik og piger (Mathias' seksuelle debut s. 165). Husk at begrunde vha. teksthenvisninger.
- H Klasesamtale. Skim kapitlerne 13, 14 og 15. Hvilken slags fortæller er Mathias? Inddrag s. 19, hvor romanens centrale personer præsenteres (s. 7, 18 og 19), og Mathias derefter præsenterer sig selv. Forhold jer til navnesymbolikken i Mathias Brønd.
- I Inden I ser dokumentaren *Stages*, skal I fordele følgende iagttagelsesopgaver imellem jer.
- Dokumentarinstruktørens rolle
 - Musikside
 - Tale – dialog
 - Billedside – synsvinkler og beskæring
 - Billedside – klipning
 - Hovedfortællingen
 - Sidefortællingerne
- J Se *Stages*.
- K Klasesamtale. Fremlæg iagttagelserne og drøft dem.
- L 2-personers gruppe. Diskuter dokumentarfilm og roman ud fra steder i romanen. Brug side: 10, 27, 22 – 23, 30, 35, 40, **63**, 72, 80, 105 – 107, 112, 117, 138, 153 og **157**.
- M Quiz og byt. Skriv 4 stikord på en post-it: Et lighedspunkt, en forskel, en kvalitet ved romanen og en kvalitet ved dokumentaren. I går 'ud på gulvet', finder en makker og skiftes til at fortælle. Husk, I skal forklare.
Et eksempel på en forskel:
På post-it står: *Forskel: Indre og ydre synsvinkel.*
Forklaringen, der siges, kan være: Mathias er jeg-fortælleren i romanen. Handlingen følger ham, og alle tanker er hans. Derfor opleves alting, som han ser, føler, tænker og vurderer det. I dokumentaren er det en ydre synsvinkel, hvor vi kun oplever personerne set udefra. Her styrer instruktøren, hvad vi får at se, og flere personer får sagt deres budskab direkte til kameraet.
Når I begge har fortalt, bytter I post-it og finder en ny makker, som I fortæller det videre til, I lige har hørt. Det gør I med 2 makkere i alt.
- N Klasesamtale ud fra citatet. Find frem til hovedtema og eventuelt øvrige temaer.

Vi flygter ikke fra noget, men der er en masse, vi gerne vil hen til.
(s. 50)

Inddrag desuden s. 11, 47, 52 og 99.

- O Individuel opgave. Afrunding. Er det lykkedes for Kim Blæsbjerg at skabe en realistisk, fiktiv pendant til dokumentaren *Stages* og bandet *Duné*? Begrund med mindst 2 eksempler. Aflever/mail dine overvejelser til din lærer.

EVALUERINGSOPGAVER

Der er flere evalueringsopgaver. Vælg jer ind på den, I brænder mest for. Alle besvarelser skal præsenteres for klassen.

- P 4-personers gruppe. Lav en 1-minutsfilm, der refererer til *Flugten*. Tidskravet skal overholdes lige som i poetry slam.
- Q Individuel opgave. Skriv et essay om et forbillede i form af et band. Essayet skal tage afsæt i Mathias' interview af Avi på s. 9 – 11. Inddrag også *Duné* – både *Stages* og citatet på s. 5.
- R Individuel opgave. Lav en videoanmeldelse af *Flugten*.
- S 2-personers opgave. Lav en citatmosaik, hvor citaterne fra romanen sættes æstetisk op.
Brug fx s. 22, 50, 93 og 131.
Brug fx s. 16, 30, 46, 47, 49, 56, 78, 106, 126, 140 og 150.

LITTERATUR- OG LINKLISTE

LITTERATURLISTE

Eiler Jensen: *Mangel på lykke, Børn & Bøger*, nr. 1 2012

Ayoe Quist Henkel: *Sammen om at læse litteratur. 6. – 7. klasse*. Gyldendal. 2013

Ayoe Quist Henkel: *Sammen om at læse litteratur. 8. – 9. klasse*. Gyldendal. 2011

Kampp, Bodil (2004a): *Generationer i dialog*. www.cfb.dk (in print, hentet 28. 11. 08)

Jimmi Michelsen: *DON'T STOP THE MUSIC – OM FLUGTEN AF KIM BLÆSBJERG*.
http://www.dansklf.dk/multimedia/Om_Flugten.pdf (in print, hentet 02. 04. 13)

Bent Rasmussen: *Unge er ikke bange for noget – med undtagelse af fremtiden*,
Skolebiblioteket, nr. 8 2011

LINKS (anvendt i perioden 01.02 – 02. 04. 13)

Audacity. <http://audacity.sourceforge.net/download/>

Kim Blæsbjergs forfatterskab: <http://www.forfatterweb.dk/oversigt/zblaesbjerg00>

Malene Rungvald Christensen:
Fokus på dokumentar <http://www.dfi.dk/fokuspaadokumentar.aspxx>

Dunés hjemmeside <http://www.dune-site.com/signup/>
<http://www.dune-site.com/cms/band/band>

Duné; *A Blast Beat* <http://www.youtube.com/watch?v=ZiOkf0oYexM>

Muse: *Uprising* <http://www.metrolyrics.com/uprising-lyrics-muse.html>

Den danske Ordbog <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=limbo&select=limbo,2>

Uffe Trust: *Stages* www.filmstriben,

Wordle: <http://www.wordle.net/create>

Årets pressefoto: <http://www.aaretspressefoto.dk>

BILAG I

Kim Blæsbjerg: Links, De store læser 2013

Filmen om Dúné hedder Stages og kan købes på dvd, eksempelvis her: <http://cdon.dk/musik/d%C3%BAn%C3%A9/stages-8220423>

Den kan selvfølgelig også lånes på biblioteket.

Og så er hele filmen lagt på YouTube i syv klip. Jeg viste et uddrag af dette klip (fra 2.32 inde i klippet):

http://www.youtube.com/watch?v=0fY0ilO_VUo

Rocknummeret jeg spillede et uddrag fra, er Muse - "Uprising" fra pladen *The Resistance*:

<http://www.youtube.com/watch?v=w8KQmps-Sog>

BILAG II

Kim Blæsbjerg:

Flugten – oplæsningstekster, De store læser 2013

S. 59-60:

Struer Station. På perronen holder Arriva-toget med retning mod Århus. Aftenens sidste afgang. Vi vil køre til Skive og tilbage igen. En halv time hver vej. Vi sidder på en bænk på perronen ud for bagenden af toget. Der er et minut til afgang. Vi sidder med værktøjet i hænderne. Der er mennesketomt omkring os. De få passagerer er allerede trådt ind i toget.

Vi rejser os og går lidt ned ad perronen. Vi træder helt ud mod perronens kant for at være så usynlige som muligt hvis lokomotivføreren i den anden ende af toget skulle stikke hovedet ud ad vinduet og kigge bagud. Vi ser ikke noget hoved stikke ud. Så kigger vi på klokken. Få sekunder før toget sætter i gang, tager vi tilløb og springer i en fælles bevægelse op på bagenden af toget.

Bagenden skråner lidt. Nok til at vi kan hoppe op på den. Med den ene hånd griber vi hver især fat om vinduesviskeren øverst oppe mens vi med den anden får trykket værktøjet, vores runde vakuum-glasåg, fast til ruden som fylder hele den øverste halvdel af bagenden. Det går lynhurtigt. Da toget kommer op i fart, sidder vakuum-ågene fast som var de limet til ruden. Bag i hvert åg har Silo skruet en tyk krog fast, og fra kroen går en snor som vi nu tager fat i. Vi slipper vinduesviskeren og holder kun fast i snoren.

Vi står skulder mod skulder, Kristoffer i midten, Silo til højre, jeg til venstre, og firer os bagover indtil vi har den optimale stilling. Gummiskoene sikkert plantet på den indadskrånende rude, benene let bøjet og armene strakt, snoren snoet et par gange rundt om den ene hånd for at få det sikreste greb. Hvis vi befandt os på en sø, ville vi ligne vand-skiløbere. Forskellen er at vi ikke kan tåle at styrte.

Toget kommer hurtigt op på sin tophastighed på strækningen: 120 km/t. Man mærker togets buldrende kraft som en krigsmaskine der tromler gennem naturen. Vinden flår i tøjet og river i håret. En let støvregn fugter vores ansigter. Det er som at ride på nakken af en blåhval. Jeg drejer hovedet og ser på Kristoffer. Hans pigeøjne er knebet sammen til tynde streger, hans hulkindede ansigt blafrer så man har svært ved at tro at han er så tynd som han er.

Vi snakker ikke mens vi surfer på bagenden af toget. Vi kigger på hinanden og griner, råber uarticulerede lyde ud i vinden fordi det sus der går

gennem kroppen, er nødt til at blive brølt ud. Men vi er for koncentrerede om at holde ordentligt fast og stå korrekt med fødderne til at vi kan snakke.

(...)

S. 66:

Det er først da vi er kommet forbi Vinderup, først da vi har siddet på toget og snakket et stykke tid og har passeret et par viadukter, at turens højdepunkt kommer. Så længe har vi gemt på det.

Det er Silo der rejser sig først. Kristoffer stiller sig op en meter bag ham. Jeg stiller mig bag ved Kristoffer. Det er begyndt at regne igen. Så breder vi armene ud og flyver. Vi flyver gennem vand. Vi åbner munden, og råbene skyder ud som fugle på flugt. Det er togets gungrende kraft der forplanter sig til vores kroppe. Det snurrer i knoglerne, og vi kan ikke gøre andet end at råbe.

Vores gummisko prøver at smelte sig fast til toget. Lårmusklerne er ved at sprænge sig ud af jeansene. Nu rider vi dyret, blåhvalen under os, uden at holde ved. Hvis vi snubler, dør vi. Det gør vi ikke. Vi har prøvet det før. Vi bliver stående med armene ud til siden, med flagrende ærmer og bukseben og flaprende kinder og læber lige indtil Silo drejer hovedet og råber viadukt! Vi kaster os ned på maven og griner fordi vi kender alle farerne og snyder døden hver gang og rider blåhvalen sikkert i havn.

(...)

S. 99:

Så siger Romi noget der lyder som et paradoks, men som Silo ikke har problemer med at forstå. Jeg forstår det også. Hun siger at man hurtigt finder ud af at trainsurfing ikke er en flugt. Man flygter ikke fra noget. Man søger hen imod det. Man finder ud af at surfing ikke er en modsætning til det virkelige liv. Det er det virkelige liv. Fordi man dør. Man finder ud af at livet og døden ikke er modsætninger, ikke når man surfer. At surfe er som at falde ned fra en høj bygning uden at være bange.

Kim Blæsbjerg: Flugten – oplæsningstekst s. 157 - 158

'Vi har snakket om det i bandet, ' siger Avi. 'Vi synes du hører sammen med os. Du er på en måde blevet en del af bandet. Vi vil gerne have at du tager med os rundt når vi skal ud og spille. Du skal også følge os i øveren og når vi indspiller numre.'

'Skal jeg være jeres manager?'

'Nej, Playground er ved at finde en manager til os. En rigtig manager. En professionel.'

Vi kommer forbi grillbaren i Storegade. Den søde stank af friture gør mig et øjeblik svimmel. Jeg stopper op og kigger på Avi.

'Hvad er der?' siger hun.

Det har ikke noget med grillbaren at gøre. Det er fornemmelsen af den fremtid Avi er ved at skære til for mig, Vægten af alt det gode der vil ske. Bandets tillid til mig.

Vi går langsomt videre.

'Du skal bare følges med os, Mathias. Vi har snakket med Playground. De synes også det er en fed idé.'

'Hvad vil I have mig til?'

'Du skal skrive om os. Du skal skrive ned hvad du ser. Du skal filme os. Playground sørger for et kamera til dig. Det bliver bare en camcorder, men det er okay.'

'Jeg skal dokumentere hvad I laver?'

'Alt, ja. Du skal følge os nu og det første år efter at vi er flyttet fra Lemvig. Måske de første to år. Det bliver til en bog og en film som vi udsender når vi har slået vores navn fast. Du får løn for det, selvfølgelig. Ikke så meget, men det bliver bedre end det du fik på avisen.'

'Det lyder fedt, ' siger jeg. 'Men jeg kan jo ikke skrive om jer, Avi. Det har jeg prøvet.'

'Du er begyndt at skrive lidt allerede. Du kan godt. Du kan fordi vi beder dig om det.'

Vi krydser Heldumvej, skærer hjørnet af kirkegården og går forbi kiosken. Jeg har tænkt mig at følge Avi hjem.

'Playground vil gerne have at du begynder allerede i efterårsferien, ' siger hun. 'Vi skal til København og spille. Du får dit kamera og en instruktion i hvordan du bruger det. Du begynder at filme, og du skriver ned. Du har fuldstændig frie hænder. Vi blander os ikke i hvad du gør. Det er dig der bestemmer hvad der er vigtigt.'

Fremtiden åbner sig som en sluse.

'Vil du være med, Mathias? Kan vi regne med dig?' Jeg nikker ...

Mangel på

Man kan ikke bare vende ryggen til alt det svære. Dette er ikke en opløftende oplevelse, der er skildret fint, nænsomt og overbevisende.

Af Eiler Jensen

I et rimbrev til forfatteren Herman Bang skriver digteren Sophus Clausen med nærmest profetisk klarhed:

Men de Venner bli'r sjældne, hvis Hænder jeg længes at trykke ... de dør i det stræbsomme Danmark af Mangel paa Lykke. ...

Når nu det danske folk er udnævnt til at være verdens lykkeligste – hvordan kan det så være, at der findes så mange eksempler, ikke mindst i litteraturen, på det modsatte?

Øjne, ører og hjerte

Mathias går i gymnasiet. Hans bedste ven

er Silo, med hvem han deler et par interesser. Dels er der musikken, og dels er der *trainsurfing* – og lidt senere den tyske pige Romi.

Musikken, de begge er så glade for leveres af deres kammerater, Avi, Andreas, Caja, Kristoffer og Rune. De har dannet bandet THE ESCAPE. Om sig selv i forhold til musikerkammeraterne siger Mathias:

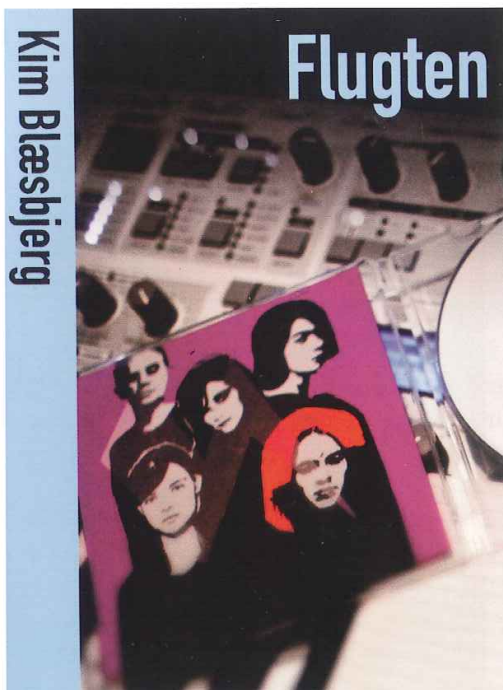
Jeg er ingenting. Jeg er kun øjne og ører og hjerte.

Mathias er desuden løst ansat – en slags praktikant – ved det lokale dagblad, hvis chefredaktør ser noget af et lys i Mathias. Og redaktøren har bedt Mathias om en artikel om bandet, en artikel, som han døjer med at få afleveret.

Bandmedlemmerne er såmænd nemme nok at være sammen med – også at interviewe, men så snart han skal skrive deres fortælling, går han i sort – eller får i bedste fald ikke skrevet andet og mere end banale almindeligheder. Men han er næsten hele tiden sammen med dem og tager med dem rundt, når de optræder.

Som en rus

Når Silo og han trainsurfer, så sker det på taget af toget, der kører fra Struer til Skive og tilbage igen. De sidder på taget og snakker – og så kommer den, viadukten.

Kim Blæsbjerg:
Flugten
Dansklærerforeningen,
168 sider, 138,75 kr.

lykke

de fortælling, men de unge menne-

Nu rejser de sig og breder armene ud og flyver gennem vand, mens de råber uartikuleret, og lige inden det er for sent, kaster de sig ned på togets tag, mens ordet viadukt undslipper dem.

De kalder det selv at ride blåhvalen under sig – uden at holde fast – en risikabel hobby, må man sige.

Med på turen har Mathias de brokker, som han dog har fået skrevet om bandet, men de flyver fra ham – og han ved, at det aldrig bliver til noget med den artikel, men Silo trøster ham med, at når han kommer hjem, så vil han kunne skrive artiklen om THE ESCAPE som i en rus.

Og det gør han faktisk – men han kan efterfølgende ikke lide, hvad han får ned på papiret, og kasserer det. Det fortæller han sin chefredaktør, hvorefter han bliver fyret. Måske kan han vende tilbage om nogle år.

Det går galt

Det siger sig selv, at som ung gymnasiast har Mathias naturligvis fået øje på pigerne omkring ham – de har bare ikke fået øje på ham... i hvert fald ikke på den måde, som han ønsker sig, så han er rimeligt jomfruelig i sin adfærd, selv om det brænder så rigeligt inden i ham.

Men det skal ikke være – og bliver det heller ikke – nogen fra bandet, der skal ledsage ham frem til uskyldstabet. Problemet er, at de piger er de eneste, han omgås ud over kammeraten Silo.

Da bandet får et engagement i Hamburg, tager Silo og Mathias med dem. Mens de venter på, at bandet skal på scenen, går de ned på stationen for at vælge sig et tog, de kan surfe på, og her møder de pigen Romi, som de lærer sporadisk at kende, men dog så godt, at hun lover at komme til Lemvig for at besøge dem.

Da de vender tilbage igen efter en stor succes for THE ESCAPE, tager Silo alene ud for at surfe, og her omkommer han under sin risikofyldte surfing.

Intens og velskrevet

Afviklingen af fortællingen er ikke munter: Mathias aftaler med bandet, at når de er færdige med gymnasiet, skal de væk fra Lemvig – jo længere desto bedre. Mathias skal følges med medlemmerne og være den, der dokumenterer deres karriere med både artikler og billeder osv.

Samtidig mødes han med Romi – og hun repræsenterer hans håb om også en gang at finde kærligheden.

Det er ikke nogen opløftende fortælling, men den er både intim og intens og velskrevet.

Man er i godt selskab med de unge mennesker, for hvem det handler om at vende ryggen til alt det, man kender, for at flygte skrigende bort. Eller dø.

Man kunne ønske sig, at de var i stand til at tænke forsonligere over tilværelsen – men deres mangel på lykke er skildret fint, nænsomt og overbevisende.

"FLUGTEN" AF KIM BLÆSBJERG

Unge er ikke bange for noget – med undtagelse af fremtiden

Interview med forfatteren Kim Blæsbjerg v/ Bent Rasmussen, redaktør af "SKOLEBIBLIOTEKET"

Kim Blæsbjerg, f. 1974 i Lemvig. Uddannet fra Forfatterskolen i 1997. Cand. mag i dansk fra Københavns Universitet. Debut i 2002 med *Fælder*, Borgen (Prosastykker). Har desuden skrevet *Niels Bohrs kærlighed*, Borgen, 2003 (Roman), *Rådhusklatreren*, Borgen, 2007 (Roman) og *Pyramiden*, Rosinante & Co., 2010 (roman), og d. 7. november udkommer ungdomsromanen *Flugten* i Dansklærerforeningens Forlags serie "FRIT FOR FANTASI". "SKOLEBIBLIOTEKET" har talt med forfatteren.

Flugten er en særdeles velskrevet og interessant ungdomsroman, der tager udgangspunkt i nogle gymnasieelevers liv i Lemvig. Hovedaksen i romanen drejer sig om det talentfulde rockband, The Escape (Flugten), der består af fem unge, Rune, trommeslager, Avi, sanger og sangskriver, Andreas, guitar, Caja Marie, synthesizer og Kristoffer, bas, mens tre andre unge, Silo (Morten), Karoline og Mathias, jeg-fortælleren, er tæt knyttet til bandet. Det er en roman, der handler om smerten, sorgen og angsten for fremtiden, men også om vildskab, lyst og kærlighed. *Flugten* er bare fornem skrivekunst!

Kan man sige, at du har skrevet en "udkantroman"?

"Ja, det kan man vel godt. Jeg kommer jo selv fra Lemvig, hvor romanen foregår. Jeg har altid været inspireret af det sted, jeg kommer fra, og har især været optaget af forskellen mellem at bo sådan et sted og at bo i København, hvor jeg har boet, siden jeg var tyve år. Altså en idé om, at det her lille sted var noget, man var nødt til at komme væk fra. Man var nødt til at foretage sig et eller andet, der kunne retfærdiggøre, at man kunne komme væk. Senere er jeg kommet til at se mere nuanceret på det, men det er en problematik, de unge i romanen deler, og som titlen "Flugten" også antyder. Det er ikke den centrale verden."

Hvor har du fundet dine spændende personer? I den "blå luft" – eller...?

"Da jeg havde fået opgaven fra Dansklærerforeningens Forlag, vidste jeg længe ikke, hvad romanen skulle handle om. Imidlertid faldt jeg over en tv-dokumentarudsendelse om det unge Skive-band, Dúné. Jeg blev især fanget af, at de kommer fra et almindeligt parcelhusmiljø, og samtidig er de på vej til at blive internationale rockstjerner. Og da jeg selv kommer fra et sådant miljø og også altid har haft drømme om at lave noget kunstnerisk/kreativt, kom ideen hurtigt til mig. Kombinationen af det meget almindelige parcelhusmiljø, det at skulle gå på gymnasiet, osv. – og så at skulle være rockstjerne, et idol – gav mig så ideen til at lave en rockroman med et band, som jeg selvfølgelig selv har opfundet, men som er inspireret af Dúné. Den musik, The Escape spiller, minder om den musik, Dúné spiller, men sangtekster-

ne i romanen har jeg selv skrevet. Det, jeg godt kan lide ved Dúné, er, at de har knoklet og knoklet, siden de var o. 12 år gamle, og så har de selvfølgelig også et talent. Bandet er også et modbillede på den kultur, hvor mange unge drømmer om – fra det ene øjeblik til det andet – at blive store stjerner. Noget, man kan opleve i forskellige tv-programmer. Jeg er selvsagt mere fascineret af kampen, at det hele ikke kommer ud af den blå luft. Det handler om at knokle."

De fleste af dine personer har – som mange af os andre – noget smertefuldt på slæb. Hvilken indflydelse har det på deres liv?

"Bandet i romanen – og også de tre unge, der hænger ud med dem – bliver et fælles projekt, der skal forsøge at trække dem ud af det der miljø, men det handler også på en eller anden måde om at sone de negative ting, de har med i bagagen. Det påvirker dem naturligvis, men det melankolske og det sorte giver dem også inspiration."

Hvad er det for nogen drømme, de har?

"Det er nok mere diffust. Jeg er inspireret af de drømme, jeg selv havde, da jeg var i samme alder. Drømmene, som jeg husker dem, var meget uklare, og mange af dem handlede om, hvad man *ikke* ville være. Man ville ikke være som ens familie for eksempel, man ville noget andet, men man vidste ikke, hvad "det andet" var for noget. Derfor var der også noget pioneragtigt over det. The Escape vil ud at erobre noget land, verden – men hvad det så vil komme til at betyde for dem, ved de ikke noget om. Det gjorde jeg heller ikke dengang!"

Er bandet – The Escape – bogstavelig talt en flugt? Det spørger Mathias bandmedlemmerne om på et tidspunkt?

"Det er det jo nok – delvist i hvert fald. Jeg har forsøgt at gøre det plausibelt, at vi taler om et virkeligt talentfuldt band. Det skulle gerne fremstå tydeligt (Det gør det! Red.) De er meget dygtige til det, de gør, men samtidig er det også et sted, hvor man kan gemme sig, i øvelokalet for eksempel, et sted, hvor man søger tilflugt. På den måde er der en sammenhæng mellem øvelokalet og det at ville flygte væk fra det lille sted."

Musikerne svarer benægtende: "Vi flygter ikke fra noget, men der er en masse, vi gerne vil hen til." (side 50) Hvad er det?

"Det er vel også for at nuancere billedet. Jeg taler også om mine egne erfaringer med at ville væk, men bandmedlemmerne holder jo også af det sted, de kommer fra – ligesom jeg gjorde – og fortsat gør. Så derfor er der ikke tale om en entydig flugt. Der er noget, der trækker, men der er også en angst forbundet med det at ville væk."

Jeg-fortælleren Mathias er også på en slags flugt. Han har bl.a. svært ved at få skrevet artiklen om The Escape til lokalavisen. Hvorfor?

"Jeg tror, det hænger sammen med, at han har været vant til at skrive nogle mindre vigtige ting – i hvert fald iflg. redaktøren – til bagsiden af lokalavisen. Nu får han så en opgave, der berører ham. Han skal skrive om nogle jævnaldrende, som han lynhurtigt bliver venner med, han kan lide dem, og han føler samtidig, at han også skriver om sit eget liv. Det virker skræmmende på ham. Han skal pludselig tage stilling til, hvem han selv er, til de drømme, han har, til pigerne... og føler en angst for at gå tæt ind i det personlige. Fitnessen er så bare, at han alligevel – indirekte

– får skrevet noget, nemlig det, der bliver til romanen, og det, der har en forløsende effekt i ham, er trainsurferskikkelsen fra Hamborg, pigen Romi, som pludselig kommer ind i romanen hen mod slutningen."

Fascinationen af musikken, teksterne...

"Det er igen inspireret af Dúné, og en af pointerne i romanen er at understrege, vise, at hvis man vil frem i verden, er man nødt til at knokle for det. Derfor var The Escape nødt til at ligne et rigtigt og dygtigt band. Det skulle se plausibelt ud. Jeg har brugt meget tid på at få beskrivelserne af musikken rigtig og at få teksterne til at lyde som om, de er skrevet af de her 17-18-årige bandmedlemmer."

Der er også spændinger i The Escape. Der er fx to kærestepar, men begge forhold stivner. Hvorfor?

"Det er utrolig vanskeligt at holde sådan noget kørende. På den ene side har de det fælles projekt, bandet, der handler om at blive dygtige, om at få succes. Og på den anden side er der så de private forhold, der jo kan være vanskelige for alle mennesker, men som især er vanskelige for unge. Man kan også se – ved at følge forskellige bands historier – at når der er kærestepar i bandet, går det altid galt. I Dúné har der også været et kærestepar, og det gik heller ikke. Sammenblandingen af det professionelle og det private går simpelt hen ikke. Der er ikke plads til det."

Nogle af drengene er meget fascineret af trainsurfing, en fascination, jeg – i hvert fald i min nuværende alder – simpelt hen ikke forstår!

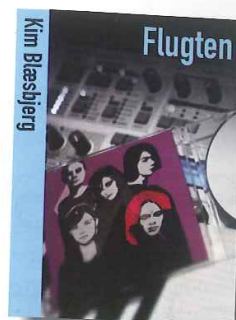
"Der er nogle unge, der lader sig fascinere af sådan noget ekstrem sport. Jeg har fx lige hørt, at der er opstået en ny slags ekstrem sport, balconing, dvs. at man springer fra en hotellets balkoner og ned i swimmingpoolen, og

man må erkende, at den slags ekstrem sport virker tiltrækkende

på nogle unge. Det handler dybest set om at kaste sig ud i kampen mod nogle meget voldsomme kræfter, at forsøge at betvinge disse kræfter og på den måde opnå en kontrol over noget, som ellers er ukontrollerbart. Når man står eller hænger på toget – som fx i trainsurfing – føler man, at livet er mere nærværende, at man lever mere ekstremt i øjeblikket. Jeg tror ikke, det er folk med en særlig dødsdrift, men til gengæld tror jeg, det handler om en fuldstændig vild overbevisning om, at man har nogle evner til at betvinge fx et tog, og at det ikke kan gå galt. De fleste træner faktisk grundigt, finder relevant værktøj, og det er relativt sjældent, der sker ulykker."

Unge er ikke bange for noget – med undtagelse af fremtiden. Sådan udtrykker Romi, en tysk pige og trainsurfer, som de unge mennesker fra Lemvig møder til en koncert med The Escape i Hamborg, sig til slut til Mathias i din fine roman. Er det sådan, det er?

"Det er i hvert fald sådan, det er for de unge i *Flugten*. Det er også sådan, jeg husker, jeg selv har tænkt – og jeg ved egentlig ikke, hvor bevidst det var i den alder. En del af flugten har også noget at gøre med, at fremtiden vitterligt er skræmmende, og at dyrke noget intenst er en måde at annullere fremtiden på. Hvis man hænger på toget, tænker man ikke på, hvad der vil ske om to minutter, men hvis man sætter sig ned og tænker over, hvad der skal ske om lidt, om en uge, en måned eller tre år, så kan det godt virke skræmmende."

BILAG VI OVERSIGT OVER KAPITLER

KAPITEL	SIDETAL	STIKORD
	5	Duné-citat
1	7 – 19	Intro/præsentation af de centrale personer ved en fest
2	20 – 24	Caja Maria/en slags forudsigelse
3	25 – 38	Rune/avis/Andreas og Karoline
4	39 – 58	Artiklen/Silo/bandets familier
5	59 – 66	Trainsurfing (Kristoffer, Silo og Mathias): Struer – Vinderup – Skive
6	67 – 75	Artiklen/Cajas forældre
7	76 – 83	Tur til koncert på Natuglen, Holstebro/Karoline
8	84 – 89	Silo, Karoline og piger
9	90 – 94	Tur til Hamborg for at give koncert
10	95 – 102	Trainsurfing i Hamborg (Silo og Mathias) sammen med ukendt pige, Romi
11	103 – 110	Rune forsvinder/Selve koncerten i Hamborg
12	111 – 118	Tilbage i Lemvig/Runes ustabilitet og dygtighed/Caja og Kristoffers forhold opløses
13	119 – 133	Rune fyres som trommeslager/Mathias og piger
14	134 – 140	Trainsurfing (Silo): Lemvig – Ringkøbing
15	141 – 143	Trainsurfing – Silos død
16	144 – 147	Tiden mellem Silos død og begravelsen
17	148 – 155	Begravelse og mindehøjtidelighed for Silo (Morten)
18	156 – 160	En bog og en film om The Escape med start i efterårsferien
19	161 – 164	Romis besøg
20	165 – 168	Mathias og Romi går i seng med hinanden